

פתרון הבחינה

בעברית

קיץ תשפ"ג, 2023, שאלון: 11282

מוגש ע"י בית הספר לבגרות של יואל גבע

הערות:

1. התשובות המוצגות כאן הן בגדר הצעה לפתרון השאלון.
2. תיתכנה תשובות נוספות, שאינן מוזכרות כאן, לחלק מהשאלות.

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ג, 2023
מספר השאלון: 11282
נספח: מאמרים

מדינת ישראל
משרד החינוך

עברית: הבנה, הבעה ולשון

הוראות

- א. משך הבחינה: שעותיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – הבנת הנקרא – 60 נקודות
פרק שני – הבעה בכתב – 40 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראה מיוחדת: יש לקרוא את המאמרים שבנספח ולענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ג, מס' 11282 + נספח

פרק ראשון – הבנת הנקרא (60 נקודות)

קראו את המאמרים 1–3 שבנספח המצורף, וענו על השאלות 1–14 לפי ההנחיות.

הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. שלושת כותבי המאמרים מביעים עמדה בנוגע לצמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות. לפניכם שלושה משפטים.

א. בכל אחד מן המשפטים שלפניכם הקיפו את עמדתו של כותב המאמר בנוגע לסוגיה זו.

ב. ציינו נימוק אחד שכל כותב מביא לעמדתו.

(12 נקודות)

כותב מאמר 1 אמיר סגל **תומך ב/מתנגד ל** צמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות.

נימוק: הצמידות בין יום הזכרון ליום העצמאות היא עוול למשפחות השכולות שלא יכולות

שלא יכולות לחגוג עם כולם את יום העצמאות.

כותב מאמר 2 אסא כשר **תומך ב/מתנגד ל** צמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות.

נימוק: הצמידות מבטאת את החובה לזכור, להכיר ולהוקיר את הנופלים.

כותב מאמר 3 הרב יואב אנדי **תומך ב/מתנגד ל** צמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות.

נימוק: מרווח של יום אחד בין יום הזכרון לעצמאות יאפשר לאנשים זמן להתאושש מיום הזכרון,

ויאפשר ליותר אנשים להשתתף בחגיגות העצמאות.

בחרו באחת מן השאלות 2 או 3, הקיפו את מספרה, וענו עליה. (6 נקודות)

2. במאמר 1 בשורה 3 הכותב מציין את השעה המדויקת שבה יום הזיכרון מסתיים.

הסבירו כיצד ציון השעה המדויקת מחזק את טענת הכותב.

או

3. הסבירו כיצד השימוש פעמיים במילה "ניגוב" בכותרת מאמר 1 מחזק את טענת הכותב.

(2 ציון השעה המדויקת מחזק את טענתו של הכותב כי אין להצמיד בין שני הימים משום שבכך הוא

מעצים את חוסר ההגיון והאבסורד שבמעבר החד מיום הזכרון- שהוא יום המלווה בכבודות, עצב ויגון

ליום העצמאות- יום חג לאומי. המעבר החד הזה קורה בדיוק בדקה אחת.

(3 השימוש באותה המילה "ניגוב" גם לניגוב דמעות (יום הזכרון) וגם לניגוב החומס (יום העצמאות)

ממחיש בצורה צינית את הניגוד בין הימים הללו- יום הזכרון ויום העצמאות.

שימוש זה בא כדי לחזק את עמדתו המתנגדת לצמידות בין הימים הללו.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ג, מס' 11282 + נספח

4. לפניכם משפט **ממאמר 1** שהוא ציטוט מדברי דוד בן גוריון.
 "גם ביום חג יש להעלות על ראשינו זכר אלה שמידם באה לנו העצמאות" (שורות 22–23).
 א. לשם מה הביא כותב **מאמר 1** את דבריו של בן גוריון? (5 נקודות)
להדגים ולחזק את טענתו כי הכשל הבירוקרטי שבגללו נקבע מועד יום- הזכרון שירת את האתוס שהשכול והתקומה כרוכים זה בזה.
- ב. העתיקו **ממאמר 2** משפט המביע רעיון דומה לזה שבציטוט מדברי בן גוריון. (4 נקודות)
שורה 11-12: חובה לזכור, להכיר ולהוקיר את הנופלים גם בתוך השמחה של העצמאות הלאומית.
5. לפי אסא כשר, כותב **מאמר 2**, הצמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות היא אחד הסמלים הייחודיים למדינת ישראל.
 מה כותב **מאמר 3** משיב לאסא כשר בעניין הסמליות שבצמידות של הימים? (4 נקודות)
אם שני הימים לא יהיו צמודים, הסימליות לא תאבד מעוצמתה. ההפרדה בין הימים האלו תאפשר לנו לראות גם את הסמל וגם את האדם שמאחוריו.
6. לפניכם משפט **ממאמר 1**, ובו צירוף מודגש.
 "ניסו קובעי המדיניות כמה פעמים לקבוע מועד רשמי ליום זיכרון לחללי מלחמת השחרור, אך הם **העלו חרס בידם**" (שורות 9–10).
 מבין המילים שלפניכם, הקיפו את המילה שיכולה להחליף את הצירוף "העלו חרס בידם"
 במשפט זה. (3 נקודות)
 (1) נתבדו
 (2) נשברו
 (3) נכשלו
 (4) נמצאו
7. לפניכם משפט **ממאמר 1**, ובו מילה מודגשת.
 "אמרות כמו 'במותם ציוו לנו את החיים' נהפכו **שגורות** בפי כול" (שורה 15).
 מבין המילים שלפניכם, הקיפו את המילה שאינה מתאימה להחליף את המילה "שגורות"
 במשפט זה. (3 נקודות)
 (1) רווחות
 (2) חריגות
 (3) נפוצות
 (4) שכיחות

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ג, מס' 11282 + נספח

8. לפניכם משפט ממאמר 1 ובו מילה מודגשת.
 "אבל מי המפסידים? **זולת** הנופלים ומשפחותיהם כמובן, החברה הישראלית כולה" (שורה 16).
 כתבו מילה או צירוף שיכולים להחליף את המילה "זולת" במשפט זה ולשמור על משמעות המשפט.
חוץ מ... / למעט (3 נקודות)

9. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו צירוף מודגש.
 "התרגלנו כל כך למעבר הבלתי אפשרי הזה, שהפסקנו **לתהות על קנקנו**" (שורה 17).
 מבין צירופי המילים שלפניכם, הקיפו את הצירוף שיכול להחליף את הצירוף "לתהות על קנקנו" במשפט זה. (3 נקודות)

- (1) לנסות להבין את טיבו.
- (2) לבדוק איך הוא נראה.
- (3) לחשוב איך לשנות אותו.
- (4) לחזות את תוצאותיו.

10. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו צירוף מודגש.
 "ההצמדה של יום הזיכרון ליום העצמאות היא תוצאה של בירוקרטיה אטומה **ותו לא**"
 (שורות 18-19).
 מבין הצירופים שלפניכם, הקיפו את הצירוף שיכול להחליף את הצירוף "ותו לא" במשפט זה.
 (3 נקודות)

- (1) עוד פעם
- (2) ואיננו עוד
- (3) ולא עוד
- (4) ועוד

11. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו מילה מודגשת.
 "הכשל הבירוקרטי **שבעטיו** נקבע מועד יום הזיכרון, שירת את האתוס" (שורה 20).
 כתבו מילה שיכולה להחליף את המילה "בעטיו" במשפט זה ולשמור על משמעות המשפט.
בגללו (3 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ג, מס' 11282 + נספח

12. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו צירוף מודגש.

"לעצם סמיכות יום הזיכרון ליום החג, אין לחשוש. מן הדין שיהיו קרובים זה לזה"

(שורות 23-24).

מבין המשפטים שלפניכם, הקיפו את המשפט שבו השימוש בצירוף "מן הדין" אינו תקין.

(4 נקודות)

(1) מן הדין שתבקש ממנו סליחה על שהעלבת אותו.

(2) מן הדין להשיב לו רעה תחת טובה על מעשיו.

(3) מן הדין לפעול מהר ככל האפשר לתיקון המעוות.

(4) מן הדין לדחות את הדיון בשבוע כדי שהעד יספיק להגיע.

13. לפניכם משפט ממאמר 2, ובו מילה מודגשת.

"**אדרבה**, ארצה לראות כל ילד וילדה מבינים אותם היטב ומכבדים אותם כראוי" (שורות 2-3).

מבין האפשרויות שלפניכם, הקיפו את המילה או הצירוף שמתאימים להחליף את המילה

"אדרבה" במשפט זה. (3 נקודות)

(1) לכן

(2) למרות זאת

(3) להפך

(4) אם כן

14. לפניכם משפט ממאמר 2, ובו מילה מודגשת.

"ראוי להיכנס אל השמחה גם מתוך **נימה** של עצבות" (שורה 16).

לפניכם הערך "נימה" על פי אתר האקדמיה ללשון העברית, ובו כמה משמעויות.

הקיפו את המספר של המשמעות המתאימה ביותר למילה המודגשת במשפט. (4 נקודות)

(1) חוט דק

(2) שיערה

(3) מיתר של כלי נגינה

(4) צינור דם דקיק המחבר עורק לווריד

(5) משמעות מרומזת

נספח**שאלון 11282****תשובות אפשריות נוספות****שאלה 1, מאמר 2:**

מסייעת להבין את ההקשר ההסטורי של הנפילה במסגרת המאבק על התקומה.
או הצמידות מזכורה שאין להפריד בין שני הימים הללו.

